

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/158/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8611203427
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8611203427.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Prievozská č. 6/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 697 270, zast. Mgr. Martin Katriak, advokát so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, proti žalovanej: D. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX I. č. XX, za účasti vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, zast. JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 839,11 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 8C/81/2011-82 zo dňa 24.05.2012 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu 1. stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. v časti výroku II. o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu nad 175,23 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % z dlžnej sumy od 05.03.2010 do zaplatenia (čo do sumy 481,77 eur s príslušenstvom), vo výroku III. o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi trovy konania a vo výroku IV. o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu 1. stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zastavil konanie v časti zaplatenia sumy 182,11 eur s príslušenstvom.

Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 657,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 05.03.2010 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 107,40 eur, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 28,- eur a trov právneho zastúpenia vo výške 79,40 eur, na účet právneho zástupcu Mgr. Martina Katriaka, advokáta do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie o zastavení konania v časti o zaplatenie sumy 182,11 eur s príslušenstvom právne odôvodnil podľa ust. § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pričom konštatoval, že na pojednávaní dňa 12.01.2012 zobral žalobca späť žalobu v časti zaplatenia sumy 113,88 eur s príslušenstvom a na pojednávaní dňa 24.05.2012 zobral žalobca späť žalobu v časti zaplatenia sumy 68,23 eur s príslušenstvom. Žalobca zotrval na zaplatení sumy 657,- eur s príslušenstvom, ktorá pozostáva z ceny neuhradených služieb vo výške 175,23 eur a sumy 481,77 eur, čo predstavuje skutočnú škodu, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku porušenia zmluvných povinností zo strany žalovanej vo výške poskytnutej zľavy z telekomunikačného zariadenia - 530,77 eur - 49,- eur, v súvislosti s čím žalobca poukázal na obsah čl. 3 bod 3.7 dodatku zo dňa 14.10.2008 k zmluve o pripojení.

Z dôvodu späťvzatia žaloby v časti zaplatenia sumy 182,11 eur preto súd prvého stupňa konania v tejto časti zastavil.

Rozhodnutie o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 657,- eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 05.03.2010 do zaplataenia odôvodnil súd prvého stupňa právne podľa ust. §§ 52 ods. 1 až 4; 53 ods. 1, 5; 420 ods. 1; 442 ods. 1, 3; 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, §§ 42 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b); 43 ods. 1, 2 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., § 153 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pričom konštatoval, že žalobca si uplatnil proti žalovanej zaplataenie sumy 175,23 eur z titulu neuhradenej ceny služieb. Žaloba v tejto časti je dôvodná, pretože žalovaná nezaplatila žalobcovi cenu za poskytnuté služby vo výške 175,23 eur, táto suma bola v konaní riadne preukázaná, nebola medzi účastníkmi sporná a súd z úradnej povinnosti nezistil okolnosti, ktoré by spôsobovali neplatnosť právneho úkonu v časti dohody účastníkov o cene služby.

Vo vzťahu k sume 481,77 eur z titulu náhrady škody, súd prvého stupňa konštatoval, že považoval žalobu aj v tejto časti za odôvodnenú.

Z vykonaného dokazovania zistil, že účastníci uzavreli Dodatok k zmluve o pripojení č. A3959562 zo dňa 14.10.2008, na základe ktorého žalobca predal žalovanej mobilný telefón Apple iPhone 3G 8GB za kúpnu cenu 49,- eur. Z cenovej ponuky žalobcu zistil, že ku dňu uzavretia dodatku bola predajná spotrebiteľská cena mobilného telefónu Apple iPhone 3G 8GB 530,77 eur (poskytnutá zľava 481,77 eur). Pokiaľ ide o cenu mobilného telefónu, z dodatku uzavretého účastníkmi je zrejmé, že išlo o kúpnu cenu po poskytnutí zľavy. Cenu mobilného telefónu považoval súd prvého stupňa za platne dohodnutú a konečnú. V súvislosti s kúpou mobilného telefónu sa však žalovaná súčasne zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom a využívať jeho služby po dobu 24 mesiacov. Žalovaná vyhlásila, že si je vedomá, že mobilný telefón je jej predávaný za cenu, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou a poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa zaviazala užívať služby poskytované jej prostredníctvom SIM karty po dohodnutú dobu 24 mesiacov, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že žalobcovi vznikne škoda minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu.

Záväzok žalovanej zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov nadväznosti na dohodu účastníkov o akciovej cene mobilného telefónu nepovažoval súd prvého stupňa za neprijateľný pre žalovanú. Dohodu účastníkov, že ich zmluvný vzťah bude trvať po dobu určitú, nie je možné bez ďalšieho považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Účastníci uzavreli zmluvu o pripojení dňa 14.10.2008 a žalovaná nezaplatila cenu za poskytnuté služby za obdobie 21.10.2009 - 18.12.2009 vo výške 175,23 eur, preto žalobca ukončil platnosť zmluvy. Žalovaná zavinene porušila právnu povinnosť, na ktorú sa zaviazala, a teda využívať služby žalobcu a platiť za poskytnuté služby cenu po dobu viazanosti, čím naplnila predpoklad zodpovednosti za škodu.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že pokiaľ ide o výšku škody, túto žalobca vyčíslil v súlade s čl. 3.7 dodatku ako rozdiel medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou mobilného telefónu a akciovou cenou. Spotrebiteľská (trhová) cena mobilného telefónu tak, ako ju preukázal žalobca, nebola v konaní účastníkmi namietaná a sporná a súd nemal o jej výške závažné pochybnosti. Pre výšku skutočnej škody, ktorá vznikla žalobcovi, je rozhodujúca spotrebiteľská cena mobilného telefónu, za ktorú žalobca ponúkal predmetný mobilný telefón svojim zákazníkom. Medzi porušením právnej povinnosti zo strany žalovanej a vznikom škody na strane žalobcu existuje príčinná súvislosť. Je nepochybné, že medzi dohodou účastníkov o cene mobilného telefónu a dohodnutiu dobou viazanosti je vzájomná súvislosť, ktorá bola obom účastníkmi zrejماً už pri uzatváraní dodatku. Viazanosť zmluvných podmienok je vzájomne vyvážená a súd prvého stupňa nezistil v tejto súvislosti nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorú by bolo možné kvalifikovať ako značnú. Nezistil neprijateľnosť týchto zmluvných podmienok a rovnako nezistil neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v čl. 3.7 dodatku, o ktorý žalobca opiera svoj nárok. Žalovaná porušila zmluvné povinnosti, čím naplnila predpoklad zodpovednosti za škodu, uvedený v čl. 3.7 dodatku. Z povahy predmetného zmluvného vzťahu je nepochybné, že žalovaná by nezískala vlastníctvo k mobilnému telefónu vyššej hodnoty za akciovú cenu bez primeraného záväzku, ktorý na seba prevzala.

Na základe uvedeného súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 657,- eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 05.03.2010 do zaplatenia.

Rozhodnutie o trovách konania žalobcu odôvodnil súd prvého stupňa právne podľa ust. § 142 ods. 2 v spojení s ust. § 146 ods. 2 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, pričom konštatoval, že žalobca z procesného hľadiska zaviniel zastavenie konania v časti zaplatenia 182,11 eur s príslušenstvom a vo zvyšnej časti bol úspešný. Žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, preto sa súd prvého stupňa prípadným nárokom na náhradu trov konania nezaoberal.

Náhradu trov konania si uplatnil žalobca v podanej žalobe a vyčíslil ich v podaní zo dňa 24.05.2012. Žalobca si podanou žalobou uplatňoval proti žalovanej nárok na zaplatenie sumy 839,11 eur s príslušenstvom. Bol úspešný v časti zaplatenia sumy 657,- eur s príslušenstvom, teda bol úspešný v rozsahu 78 %.

Žalovaná bola úspešná vo zvyšných 22 %.

Úspech žalobcu, ktorý prevyšuje úspech žalovanej, je 56 %, preto žalobcovi patrí náhrada trov konania vo výške 107,40 eur z vyčíslených trov konania vo výške 191,79 eur za zaplatený súdny poplatok vo výške 50,- eur a trov právneho zastúpenia celkom o výške 79,40 eur.

Výrok o trovách vedľajšieho účastníka odôvodnil súd prvého stupňa podľa ust. § 142 ods. 2 v spojení s ust. § 146 ods. 2 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, pričom poukazujúc na ust. § 93 ods. 2 až 4 tohto zákona konštatoval, že vedľajší účastník vstúpil do konania v časti namietanej zmluvnej pokuty vo výške 663,88 eur. Žalobca uplatnil jednou žalobou dva skutkovo a právne samostatné nároky, a to na zaplatenie ceny služieb a na zaplatenie zmluvnej pokuty. V priebehu konania v rámci svojich dispozičných procesných oprávnení, žalobca zmenil svoj návrh tak, že požadoval zaplatenie sumy 481,77 eur titulom náhrady škody. O tomto podaní žalobcu rozhodol prvostupňový súd procesným uznesením č. k. 8C/81/2011-80 zo dňa 24.05.2012 tak, že pripustil zmenu časti žaloby postupom podľa ust. § 95 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník, a preto zdieľa priebeh konania a jeho výsledok aj v súvislosti s náhradou trov konania. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná bola v konaní prevažne úspešná, konštatujúc uvedené, nepriznal súd prvého stupňa vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku II. rozsudku, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu nad 175,23 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 05.03.2010 do zaplatenia, teda čo do sumy 481,77 eur s príslušenstvom, proti výroku III. rozsudku o povinnosti žalovanej nahradiť žalobcovu trovy konania a vo výroku IV. rozsudku o trovách konania vo vzťahu žalobca a vedľajší účastník, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník. V odvolaní poukazujúc na znenie článku 3.7 dodatku uviedol, že súd prvého stupňa správne vymenoval predpoklady potrebné na náhradu škody, ale v predmetnej veci žiada dodávateľ náhradu škody za to, že v prvom rade sám porušil zákon, a to ustanovenie § 4 ods. 3 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z., podľa ktorej predávajúci nesmie viazať predaj výrobkov alebo poskytovať služby na predaj iného výrobku alebo na poskytnutie služby. Žalobca vytvára len zdanie predaja mobilných telefónov samostatne, len aby obišiel zákaz viazaného predaja a poskytovania služieb, čo predstavuje svojou podstatou nekalú obchodnú praktiku. Aj keby boli úvahy vedľajšieho účastníka o viazanosti nesprávne a záväzky vyplývajúce z právnych úkonov účastníkov zmluvy by boli platné, nemohla by škoda predstavovať rozdiel medzi akciovou a trhovou cenou. Išlo by opäť len o paušalizovanú náhradu škody, teda len o modifikovanú zmluvnú pokutu, ktorú už judikatúra zakázala, lebo opäť by nijakým spôsobom nebolo zohľadnené, v akom rozsahu spotrebiteľ svoje záväzky porušil a škoda by predstavovala stále tú istú sumu. Neprijateľnú, a teda absolútne neplatnú zmluvnú podmienku nie je možné modifikovať. Od spotrebiteľa by mohla byť požadovaná rovnaká suma, či by z 24 mesiacov viazanosti nesplnil nič, alebo

by plnil napríklad 23 mesiacov. Aj keď sa žalobca snaží presadiť, že sumu 481,77 eur požaduje ako náhradu škody, v skutočnosti ju naďalej požaduje ako zmluvnú pokutu, len ju modifikuje na výšku rozdielu medzi akciovou a trhovou cenou telefónu. Samotné uzavretie kúpnej zmluvy, podľa ktorej si účastníci platne dohodli akciovú cenu ako kúpnu cenu, nemôže žalobcovi spôsobiť žiadnu škodu.

Vedľajší účastník v odvolaní ďalej uviedol, že len z opatrnosti, vzhľadom na to, že žalobca odvodzuje svoje právo na náhradu škody už za porušenie povinnosti za obdobie od 21.10.2009 a zmena žaloby bola súdu doručená až dňa 12.01.2012, resp. 24.05.2012, vznáša námietku premlčania sumy 481,77 eur.

Poukazujúc na ustanovenie § 137 Občianskeho súdneho poriadku vedľajší účastník ďalej namietal, že v tomto konaní mu vznikli trovy a ako nezisková organizácia má právo na ich náhradu. Bez priznania náhrady trov konania by združenie nevedelo zabezpečiť kvalifikované právne služby. Pri sústavnom porušovaní ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka neexistujú žiadne dôvody, pre ktoré by Združeniu nemali byť priznané trovy konania. Združenie vystupuje v konaniach na ochranu spotrebiteľa, a ak sú v konaní žalobcom uplatnené viaceré skutkovo a právne samostatné nároky, nič nebráni tomu, aby Združenie vystupovalo ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľa len vo vzťahu k tomu samostatnému nároku, pri ktorom sú práva spotrebiteľa porušované a ak je pritom vedľajší účastník úspešný, nič nebráni priznať mu k takémuto samostatnému nároku plnú náhradu trov konania, zodpovedajúcu plnému úspechu vo vzťahu k tomuto skutkovo a právne samostatnému nároku. Nárok za neuhradené služby je dôvodná a aktivita Združenia sa týka len zmluvnej pokuty. Združenie v tomto spore nezdieľa postavenie účastníka, na strane ktorého vystupuje, pretože z ustanovenia § 93 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku koná iba samo za seba.

Na základe uvedeného vedľajší účastník žiadal, aby odvolací súd žalobu nad sumu 175,23 eur s príslušenstvom zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s.p. a zistil, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Odvolací súd zo spisu zistil, že predmetom konania bol od počiatku nárok na zaplatenie ceny z neuhradených služieb vo výške 175,23 eur a zo sumy zmluvnej pokuty vo výške 663,88 eur.

Súd prvého stupňa vydal vo veci dňa 24.06.2011 platobný rozkaz č. k. 4Ro/110/2011-28, ktorým uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 839,11 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 05.03.2010 do zaplatenia a trovy konania 50,- eur.

Na základe odporu, podaného Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, ktoré oznámilo svoj vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na podporu žalovanej, nariadil súd prvého stupňa vo veci pojednávanie.

Žalobca na pojednávaní dňa 12.01.2012 zobral žalobu v časti o zaplatenie sumy 113,88 eur späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Zotrval na zaplatení sumy 175,23 eur titulom neuhradených faktúr a na zaplatení sumy 550,- eur titulom náhrady škody, vyčíslenej za 10 žalovanou nezaplatených poplatkov (nevyúčtovaných mesačných poplatkov) á 55,- eur, t. j. 55 x 10 = 550,- eur.

Na pojednávaní dňa 24.05.2012 žalobca opätovne zobral žalobu späť, a to v časti o zaplatenie sumy 68,23 eur a uviedol, že predmetom konania zostáva po tomto späťvzati žaloby suma 657,- eur, pozostávajúca z nároku na zaplatenie neuhradených poskytnutých služieb v sume 175,23 eur a zo sumy 481,77 eur, ktorá predstavuje skutočnú škodu, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku porušenia zmluvných povinností zo strany žalovanej, lebo žalobca predal žalovanej na základe dodatku telekomunikačné

zariadenie, pričom maloobchodná cena tohto zariadenia bola 530,77 eur. Žalobca poskytol žalovanej zľavu z kúpnej ceny vo výške 481,77 eur a zaplatacia tejto sumy sa v konaní domáha, a to titulom náhrady škody v dôsledku porušenia zmluvných povinností zo strany žalovanej.

Súd prvého stupňa na pojednávaní vyhlásil uznesenie, ktorým pripustil zmenu časti žaloby tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 481,77 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy od 05.03.2010 do zaplatacia titulom náhrady škody.

Písomné vyhotovenie predmetného uznesenia bolo účastníkom konania doručované spolu s napadnutým rozsudkom.

Tak ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvého stupňa došiel k záveru, že žaloba je dôvodná. Stotožnil sa s tvrdením žalobcu, že pokiaľ ide o výšku škody, táto predstavuje rozdiel medzi spotrebiteľskou cenou mobilného telefónu vo výške 530,77 eur a akciovou cenou vo výške 49,- eur. Mal za to, že bol splnený prvý predpoklad zodpovednosti za škodu spočívajúci v tom, že žalovaná zavinené porušila právnu povinnosť, keď sa zaviazala využívať služby žalobcu a platiť za poskytnuté služby cenu po dobu viazanosti. Aj pokiaľ ide o výšku škody, túto považoval za preukázanú a mal za to, že táto cena nebola účastníkmi namietaná, preto nemal pochybnosti a medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody videl aj príčinnú súvislosť v tom, že medzi dohodou účastníkov o cene mobilného telefónu a dobou viazanosti je vzájomná súvislosť, ktorá bola účastníkom zrejme pri uzatváraní Dodatku a súd nezistil neprijateľnosť týchto zmluvných podmienok. Konštatoval, že žalovaná porušila zmluvné povinnosti a naplnenie predpokladu zodpovednosti za škodu.

Odvolací súd v súvislosti so zmenou žaloby považuje za potrebné zdôrazniť, že zo strany žalobcu nešlo len o zmenu právneho dôvodu žaloby, ale došlo aj k zmene žaloby ako takej, pretože žalobca pristúpil k zmene svojej procesnej aktivity tým, že už nepožadoval zaplatacia zmluvnej pokuty, ale náhradu škody.

Keďže žalobca sa pôvodne domáhal od žalovanej zaplatacia zmluvnej pokuty, čo nepochybne vyplýva zo žaloby, k uvedenému odvolací súd považuje za potrebné konštatovať, že ustanovenia žalobcu o dojednávanej zmluvnej pokute už boli vyhlásené za neprípustné pre ich neprijateľnosť a s poukazom aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co 91/2011 bolo povinnosťou žalobcu zdržať sa ďalšieho uplatňovania nárokov na zaplatacia týchto zmluvných pokút.

Žalobca zmenou žaloby žiadal náhradu škody vo výške rovnajúcej sa rozdielu medzi predajnou cenou odpredaného mobilného telefónu a jeho akciovou cenou.

V pojednávaní je tento rozdiel vo výške 481,77 eur.

Žalobca svoj nárok skutkovo vymedzuje tým, že náhrady škody sa domáha z dôvodu porušenia povinnosti zo strany žalovanej zotrvať v zmluvnom vzťahu s ním po dobu minimálne 24 mesiacov.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je v tejto časti nesprávne a konštatuje, že súd prvého stupňa nezistoval dôsledne skutkový stav veci v súvislosti s tvrdením žalobcu a ním založeného skutkového vymedzenia žaloby na náhradu škody tým, že žalovaná nezotrvala v zmluvnom vzťahu po dobu minimálne 24 mesiacov, najmä so zisťovaním, či žalobca uniesol alebo neuniesol dôkazné bremeno preukázania prvého predpokladu týkajúceho sa občianskoprávnej zodpovednosti za škodu v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka, ktorým je protiprávny úkon. Tiež nezistoval spôsob ukončenia zmluvy o pripojení a okolnosť, či žalobca písomne ukončenie písomne uzatvorenej zmluvy o pripojení preukázal alebo nie. V nadväznosti na to aj nesprávne vyhodnotil ďalší predpoklad zodpovednosti za škodu, a to spôsobenie škody.

Občiansky zákonník definuje pojem skutočnej škody a ušlého zisku. Škodu chápe ako ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadrená všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi a je teda napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii (porovnaj R 55/1971, str. 151).

Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentuje majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predchádzajúceho stavu (R 55/1971, str. 153).

Odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje náležité a dostatočné odôvodnenie splnenia druhého predpokladu vzniku škody, a to spôsobenie škody ako takej.

Je potrebné konštatovať, že prvostupňový súd bez ďalšieho náležitého posúdenia a vyhodnotenia len prevzal argumentáciu žalobcu o tom, že škoda má predstavovať rozdiel medzi spotrebiteľskou cenou mobilného telefónu a akciovou cenou a opomenul prihliadať na rozhodujúcu skutočnosť, že žalobca predmetný mobilný telefón žalovanej predal za sice nižšiu cenu, ale odpredal za dohodnutú cenu vo výške 49,- eur.

Z napadnutého rozsudku nevyplýva jasný právny záver o tom, v čom má uplatňovaná škoda spočívať a to v tom smere, že rozdiel medzi skutočnou (trhovou) cenou mobilného telefónu a cenou, za ktorú žalobca telefón predal, bol výsledkom dohody medzi žalobcom a žalovanou.

Súd prvého stupňa sa nezaoberal otázkou, na akom základe žalobca túto dohodu, resp. zmluvný konsenzus reparuje prehodnotením svojho rozhodnutia tým, že zmenil žalobu z pôvodne uplatneného nároku z titulu zmluvnej pokuty a zmenil svoj nárok tak, že už nepožadoval nárok z titulu zmluvnej pokuty, ale požadoval nárok na náhradu škody. Neodôvodnil skutočnosť, či došlo alebo nedošlo k protiprávnemu zmenšeniu majetku žalobcu, pretože žalobca za mobilný telefón obdržal riadne dojednanú kúpnu cenu.

Občianskoprávna zodpovednosť za škodu môže vzniknúť z porušenia zmluvných alebo iných záväzkových povinností. Môže vzniknúť aj z porušenia iným zákonom uložených povinností, pričom vtedy pôjde o mimozáväzkovú zodpovednosť.

Pre uplatnenie ust. § 420 Občianskeho zákonníka o vzniku zodpovednosti za škodu je nevyhnuté kumulatívne splnenie všetkých predpokladov a nesplnenie čo i len jedného z nich má za následok to, že zodpovednosť za škodu nie je daná.

Odvolací súd sa preto stotožnil s konštatovaním a s odvolacími námietkami vedľajšieho účastníka, že i len čo nesplnenie jedného predpokladu spôsobenia škody, nemôže znamenať a zakladať zodpovednosť za škodu. Súd prvého stupňa sa predpokladom spôsobenia škody (resp. vzniku škody) nevenoval dostatočne, resp. vôbec.

Zmluvná pokuta má charakter zabezpečovacieho inštitútu v rámci záväzkového vzťahu (§ 544 a nasl. Občianskeho zákonníka) a oprávnenému subjektu patrí aj vtedy, ak porušením povinnosti žiadna škoda nevznikne, pričom náhrada škody je zaradená do 6. časti Občianskeho zákonníka upravujúcej zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenia, predpokladmi ktorej súd podľa ust. § 420 Občianskeho zákonníka porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie.

Tvrdenia žalobcu poukazujúc na vznik škody sú odlišné od tých, ktorými argumentoval pri nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Odvolačný súd v súvislosti s uvedeným poukazuje na skutočnosť, že aj keď proti uzneseniu, ktorým súd prvého stupňa pripustil zmenu žaloby, odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. f) O.s.p.), je potrebné poukázať na to, že výsledky doterajšieho konania nemôžu byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe. Preto súd prvého stupňa musí previesť dôsledné dokazovanie o novom predmete sporu.

Súd prvého stupňa sa nezaoberal skutočnosťou, že spotrebiteľ sa po uzatvorení zmluvy stal vlastníkom mobilného telefónu na základe riadnej zmluvy, pričom účastníci vôľu uzavrieť takúto zmluvu a s takýmto predmetom zmluvy prejavili slobodne a riadne dohodli kúpnu cenu mobilného telefónu za sumu 49,- eur. Táto suma bola riadne vyplatená, čo medzi účastníkmi nezostalo sporné.

Z doterajšieho konania nevyplýva ani okolnosť, z ktorej zmluvy žalobca žiada náhradu škody. Aj v prípade preukázania zavineného nezotrvania žalovaného v zmluvnom záväzku po určitú dobu dôvodom tvrdeného zmenšenia majetku žalobcu ako uplatnenej škody by nebol tento protiprávny úkon, ale kúpna zmluva so žalovaným s obdržaním dojednanej kúpnej ceny. V čom spočíva v zmysle zákonných ustanovení podľa ust. § 420 Občianskeho zákonníka škodu mal žalobca jasne vymedziť. V podaní zo dňa 24.02.2012 (č. I. 65 spisu), označenom ako Vyjadrenie k čiastočnej zmene právneho dôvodu uplatnenia žalovanej sumy, v ktorom žalobca oznamoval zmenu právneho dôvodu uplatnenia žalovanej sumy, žalobca odkazuje len na čl. 3 bod 3.7 Dodatku zo dňa 14.10.2008, keď poukazuje na obsah tohto Dodatku, ale podľa odvolacieho súdu špecifikáciu konkrétneho vymedzenia skutkového dôvodu, resp. skutkového vymedzenia žaloby jasne nedeclaroval a nepreukázal.

V súvislosti s tým bolo preto povinnosťou súdu prvého stupňa aplikovať ustanovenie § 120 ods. 1 O. s. p. a zistiť a vyhodnotiť, či žalobca preukázal ním tvrdené skutkové vymedzenie žaloby týkajúce sa náhrady škody.

Podľa ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda, a to čo poškodenému ušlo. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúce majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu do predchádzajúceho stavu.

V súvislosti s posúdením, či v tom ktorom prípade vznikol nárok na náhradu škody, je potrebné pri rešpektovaní významu pojmov škoda, skutočná škoda a ušlý zisk prijať nespochybniteľný právny záver, že žalobca naplnenie predpokladu vzniku škody skutočne preukázal.

Z doterajšieho priebehu konania vyplýva a účastníci konania to doposiaľ ani nespochybnili, že žalobca predal žalovanej mobilný telefón za nižšiu ako skutočnú cenu kúpnu zmluvou. Otázne a nevyriešené je však to, či tento rozdiel medzi skutočnou a akciovou cenou mobilného telefónu je alebo nie je následkom úkonu (protiprávneho konania) žalovaného alebo výsledkom dohody (zmluvného konsenzu) medzi žalobcom a žalovaným a či takáto dohoda môže byť zo strany žalobcu reparovaná..

Uvedené okolnosti súd prvého stupňa nevyhodnotil, v dôsledku čoho nedostatočne vyhodnotil príčinnú súvislosť medzi údajným porušením právnej povinnosti zo strany žalovanej a vznikom škody. V dôsledku takéhoto nesprávneho postupu prijal nesprávne právne závery.

Na základe uvedeného považuje odvolací súd odvolacie námietky vedľajšieho účastníka za dôvodné.

K odvolacím námietkam vedľajšieho účastníka, týkajúcim sa nepriznania mu trov konania, odvolací súd konštatuje, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníka súd rozhodne len na návrh. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka,

ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 2, 3, 4 zákona č. 99/1963 Zb. O. s. p. v znení zmien a doplnkov).

Súd prvého stupňa odôvodnil svoj záver o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom výsledkom konania, keďže žalovaná bola v konaní prevažne neúspešná. Preto ani vedľajšiemu účastníkovi, ktorý podľa prvostupňového súdu zdieľa priebeh konania a jeho výsledok aj v súvislosti s náhradou trov konania, nepriznal nárok na náhradu trov konania.

V dôsledku zrušenia rozsudku v jeho napadnutej časti, v rámci ktorej bude súd prvého stupňa opätovne rozhodovať o nároku žalobcu na náhradu škody (predtým na zaplatenie zmluvnej pokuty), teda o časti, v ktorej vedľajší účastník vstúpil do konania, bolo potrebné zrušiť aj súvisiace výroky o trovách konania, a to jednak vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou, ako aj vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.